

z.pl

RECENZJA PRACY DOKTORSKIEJ
pani mgr Izabeli Wojciechowskiej

Zleceniodawca recenzji:

Rada Dyscypliny Artystycznej Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku, wystosowała do mnie pismo zawierające zlecenie podjęte na podstawie *Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1789) oraz *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 roku* (Dz. U. 2018 roku poz. 261) w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, a postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora oraz art. 179 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 3 lipca 2018 roku *Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. 30 sierpnia 2018 roku poz. 1669).

Do nadesłanego do mnie, przez Sekretarza Biura Rady Dyscypliny Artystycznej UMFC – Panią Justynę Ślubowską, pisma sygnowanego datą 7 października 2020 roku, informującego o powierzeniu mi funkcji recenzenta pracy doktorskiej Pani **mgr Izabela Wojciechowskiej pt. „Roman Padlewski – wybitna postać polskiej muzyki XX wieku. Studium twórczości skrzypcowej”**, została dołączona następująca dokumentacja:

- dokumentacja do wszczęcia przewodu doktorskiego,
- dzieło artystyczne zarejestrowane na płycie CD,
- opis dzieła,
- Uchwały z Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. St. Moniuszki w Gdańsku Nr 6/2017- 2018 oraz Nr 139/2018/2019,

zgodna z wymaganiami *Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* oraz *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 roku*.

Podstawowe dane o Kandydatce

Izabela Wojciechowska rozpoczęła skrzypcową edukację w wieku 6 lat, w PSM I st. w Gdańsku – Wrzeszczu, a zakończyła ją w roku 2013 z tytułem magistra sztuki w klasie prof. Krystyny Jureckiej i dr hab. Andrzeja Kacprzaka w Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku.

Pod koniec studiów rozpoczęła jako skrzypaczka współpracę z Operą Bałtycką w Gdańsku w sekcji I skrzypiec, a po zakończeniu studiów podjęła pracę w Polskiej Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku. Była także zapraszana do współpracy z Polską Filharmonią Kameralną w Sopocie, Elbląską Orkiestrą Kameralną oraz Orkiestrą Kameralną „Progress”.

Obecnie jest pracownikiem Orkiestry Symfonicznej Filharmonii im. M. Karłowicza w Szczecinie, pełniąc funkcję „muzyka solisty” w sekcji I skrzypiec. Piastuje również funkcję prymariusza Zespołu Kameralnego Solistów Orkiestry Symfonicznej Filharmonii w Szczecinie. Jest także członkiem *Baltic Neopolis Orchestra*. W 2014 roku rozpoczęła pracę O. S. M. I st. w Szczecinie – jest nauczycielem kontraktowym.

Jest także współzałożycielką Szczecińskiej Młodzieżowej Orkiestry Kameralnej. Izabela Wojciechowska prowadzi ożywioną działalność artystyczną głównie jako kameralistka i muzyk orkiestrowy. Od roku 2010 wzięła udział w ponad 100 koncertach. Brała udział w nagraniach 5 płyt CD jako muzyk orkiestrowy. Także jako skrzypaczka Filharmonii w Gdańsku i Szczecinie miała okazję współpracować z wybitnymi artystami: solistami i dyrygentami.

Jako pedagog może poszczycić się nagrodami swoich uczniów na Ogólnopolskim Konkursie Sonat klasy skrzypiec i altówki uczniów Szkół Muzycznych I stopnia w 2015 roku (w którym była także członkiem Jury).

Izabela Wojciechowska jest także autorką opracowania i przygotowania do druku utworów skrzypcowych Romana Padlewskiego w Wydawnictwie EUFONIUM. Brała też udział Mistrzowskich Kursach Skrzypcowych i Kameralnych, gdzie pracowała pod okiem znakomitych artystów: Massimo Spadano, Andriy Vityovych i Daniel Rowland.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska mgr Izabeli Wojciechowskiej pod tytułem „**Roman Padlewski - wybitna postać polskiej muzyki XX wieku. Studium twórczości skrzypcowej**”, składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym – płycie CD oraz z opisu, stanowiących łącznie pracę pod wspomnianym tytułem.

Dzieło artystyczne

obejmuje:

Roman Padlewski – *Sonata per violino solo*

- *I - Poco vivo - con brio*
- *II - Lento ma non troppo*
- *III - Liberamente*

Roman Padlewski – *Suita własna na skrzypce i fortepian*

- *I – Berceuse. Andante, tenuto, espressivo*
- *II - Allegretto*

Roman Padlewski – *Suita kurpiowska na skrzypce i fortepian*

Roman Padlewski – *II Kwartet smyczkowy*

- *Preludium in modo d'una toccata*
- *Introduzione e Fuga*

Izabela Wojciechowska – skrzypce

Sławomir Wilk - fortepian

Lukasz Górkiwicz - skrzypce

Magdalena Dąbrowska - altówka

Tomasz Szczęsny – wiolonczela

Pierwsza pozycja dzieła artystycznego czyli *Sonate per violino solo*, to kompozycja niezwykle wymagająca, zawierająca bardzo zróżnicowaną fakturę pod każdym względem, zarówno harmonicznym, melodycznym, rytmicznym, agogicznym czy dynamicznym. Część I w interpretacji Izabeli Wojciechowskiej brzmi niezwykle brawurowo i we właściwy sposób oddaje jej wirtuozowski charakter. Jednym z elementów sprawiającym z pewnością kłopot wykonawczy, są bardzo częste zmiany metrum. Doktorantka jednak sprostała wszystkim tym trudnościom, tworząc interesującą interpretację. Właściwie odczytała również intencje kompozytora w II części, która ma zupełnie inny, spokojniejszy charakter, czasami pełen zadumy, a czasami dramatyczny w swoim wydźwięku. Możemy delektować się interesującym dźwiękiem skrzypiec, które w rękach Doktorantki brzmią niezwykle dojrzałe i pięknie. Część III również w wykonaniu mgr Izabeli Wojciechowskiej jest wyjątkowo zróżnicowana emocjonalnie od wybuchowego początku, poprzez różne nastroje i efekty barwowe – brzmieniowe oraz zabiegi techniczne, wymagające od wykonawcy szerokiej palety wiolinistycznych umiejętności. W *Sonate per violino solo* Romana Padlewskiego Doktorantka ukazała nam się jako w pełni dojrzała solistka. Interpretacji tej wysłuchałam z dużym zainteresowaniem.

Kolejne dwie pozycje dzieła artystycznego to *Suita własna na skrzypce i fortepian* i *Suita kurpiowska na skrzypce i fortepian*, to utwory o odmiennej fakturze, wzbogaconej o partię fortepianu, która często nawiązuje klimatem do muzyki Karola Szymanowskiego, bo i z muzyki Szymanowskiego czerpie inspirację, szczególnie oczywiście w *Suicie kurpiowskiej*, przepelnionej cytatami

z Szymanowskiego. Kompozytor transkrybuje w niej bowiem cztery z 12 Pieśni kurpiowskich Karola Szymanowskiego. W *Suicie własnej*, także możemy doszukiwać się tych analogii. W związku z tym, iż fortepian towarzyszy skrzypcom w obu tych cyklach, partia skrzypiec jest spokojniejsza i znacznie prostsza, o mniej skomplikowanej fakturze, co nie oznacza wcale, że jest ona łatwiejsza. Partie obu instrumentów wymagają od wykonawców dużej inwencji interpretacyjnej, aby wzbudzić u słuchacza zainteresowanie. I to właśnie obojgu artystom znakomicie się udało, stworzyli Oni bowiem spójną interpretację, wzajemnie przeplatającą się i uzupełniającą pod względem barwowo – brzmieniowym i dynamicznym. Chciałam podkreślić w tym miejscu znakomitą współpracę Pianisty z Doktorantką. Oba te utwory zawierają kadencje skrzypiec. W *Suicie własnej* jest to zaledwie kilka taktów, ale w *Suicie kurpiowskiej* kadencja skrzypiec jest dużo bardziej rozbudowana i wirtuozowska. Doktorantka poradziła sobie w obu przypadkach bardzo dobrze.

Ostatnią pozycją dzieła artystycznego jest *II Kwartet smyczkowy* Romana Padlewskiego – dzieło, który zainspirowało Doktorantkę do podjęcia badań dotyczących twórczości tego kompozytora. Jest to utwór niezwykle bogaty pod względem harmonicznym, rytmicznym i dynamicznym, przepelniony zróżnicowaną ekspresją i szeroką gamą efektów barwowo – brzmieniowych. Mimo tego, iż teoretycznie kwartet ten składa się z dwóch części, to w zasadzie piękne *Introduzione* pełni w nim rolę spokojnej II części, po której występuje niezwykle skomplikowana *Fuga*. Bez tej części kwartet byłby niepełny i pozbawiony lirycznej głębi, którą ona wprowadza. Kwartet smyczkowy, dokonujący tego nagrania, którego prymariuszem jest Doktorantka stworzył bardzo interesującą interpretację, oddając moim zdaniem w pełni intencję kompozytora. Wykonanie to oceniam bardzo wysoko.

Dzieło artystyczne (płyta CD), w którego skład wchodzi kompozycje skrzypcowe i kameralne Romana Padlewskiego reprezentuje bardzo wysoki poziom wykonawczy.

Z wielką satysfakcją dzieło artystyczne przyjmuję.

Opis dzieła artystycznego

Temat tej dysertacji jest niezwykle ciekawy. Przypomina nam bowiem postać zapomnianą, a niezwykle interesującą i wszechstronnie utalentowaną - Romana Padlewskiego:

skrzypka, pianistę, kompozytora, dyrygenta i recenzenta muzycznego, a także wielkiego patrioty i bohatera, który oddał swoje życie Ojczyźnie, walcząc w Powstaniu Warszawskim.

Autorka pracy, aby dobrze usytuować tę wybitną postać nakreśliła nam w I Rozdziale ogólny rys trendów muzyki skrzypcowej XX wieku na tle panujących wówczas w Europie stylów muzycznych, a także obowiązujących kierunków, reprezentowanych przez przedstawicieli polskiej muzyki skrzypcowej.

Rozdział II przybliży nam wybitną postać polskiej muzyki XX wieku – Romana Padlewskiego. Poznajemy tu jego rodziców, ich pochodzenie i uprawiane zawody, brata i historię ich przeprowadzki z Moskwy do Poznania. Roman Padlewski urodził się w Moskwie, a jego życie potoczyło się tak, że dziedzicząc po matce talent muzyczny rozpoczął tam muzyczną edukację, którą kontynuował już w Polsce – w Poznaniu, ucząc się u wybitnych polskich pedagogów m.in. u Zdzisława Jahnkego uczył się gry na skrzypcach. Był wielkim miłośnikiem muzyki Karola Szymanowskiego, którego znał osobiście, a utwory komponowane przez Niego na skrzypce, czy na skrzypce z fortepianem, a także kwartet smyczkowy, były często dedykowane Irenie Dubiskiej (z którą wspólnie wykonywali II Kwartet Smyczkowy). W rozdziale tym poznajemy także indeks kompozycji Romana Padlewskiego w kolejności chronologicznej w formie kalendarium.

Kolejny III Rozdział skupia się już na szczegółowej analizie utworów stanowiących dzieło artystyczne. Pierwszym s nich jest *Sonata per violino solo*, która powstała w 1941 roku. Była ona dedykowana Irenie Dubiskiej. Analiza przeprowadzona jest w profesjonalny sposób i bardzo dokładnie, choć przykłady nutowe nie są ponumerowane, zdarzają się pomyłki w numeracji taktów. Szkoda też trochę, że autorka dysertacji, jako aktywna skrzypaczka, analizując tę *Sonatę* zastosowała dość dziwne proporcje analizy formalnej do analizy problemów wykonawczych i uwag z nimi związanych: 10 i pół strony do 3 stron... Tym bardziej, że Sonata ta jest utworem niezwykle skomplikowanym i trudnym, najeżonym różnego rodzaju trudnościami i problemami zarówno technicznymi, jak i dźwiękowymi, wyrazowymi i interpretacyjnymi. Muszę jednak podkreślić, że Pani mgr Izabela Wojciechowska jest Autorką opracowania wydania tej Sonaty przez wydawnictwo *Eufonium*. To jest Jej ogromny wkład w popularyzowanie muzyki Romana Padlewskiego.

Kolejnym utworem analizowanym przez Doktorantkę jest *Suita własna* Romana Padlewskiego. Suita jest tylko dwuczęściowa. Druga część urywa się i brak jej zakończenia. Podobnie jak w przypadku *Sonaty na skrzypce solo* analiza formalna jest jak najbardziej prawidłowa i dokładna. W tym przypadku mamy do czynienia z utworem na skrzypce i fortepian. Partia skrzypiec jest tu bardziej prosta w stosunku do *Sonaty*, a ciężar technicznych trudności

rozklada się na dwa instrumenty, które współtworzą finalną interpretację. Tym razem *Uwagi wykonawcze* zajmują tylko jedną stronę...jakby chciały nawiązywać do niedokończonych II części *Suity*...

Kolejną pozycją dzieła artystycznego jest *Suita Kurpiowska* na skrzypce i fortepian, będąca autorską transkrypcją dzieła Karola Szymanowskiego na głos i fortepian, skomponowaną, aby upamiętnić piątą rocznicę śmierci, wykorzystującą cztery spośród 12 pieśni opracowanych przez Karola Szymanowskiego. Analiza jest przeprowadzona w bardzo ciekawy sposób. Problemem mogłoby być porównywanie przykładów nutowych oryginalnych *Pieśni* Karola Szymanowskiego z przykładami utworu Padlewskiego, które są bardzo zamazane i nieczytelne... Na szczęście miałam do dyspozycji opracowane przez Doktorantkę materiały nutowe i mogłam dokładnie porównać obie kompozycje. Jak zwykle duży niedosyt pozostawiają *Uwagi wykonawcze*, które są w sumie merytoryczne, ale nie wyczerpują tematu i zawierają niecałe dwie strony...

Ostatnim dziełem Romana Padlewskiego opisanym w dysertacji mgr Izabela Wojciechowskiej jest II Kwartet smyczkowy powstały w latach 1940-1942. Jest to kompozycja niezwykle ciekawa pod każdym względem. Składa się z dwóch części: I - *Preludium in modo d'una toccata*, II – *Introduzione e Fuga*. Doktorantka dokonała bardzo ciekawej analizy wzbogaconej licznymi przykładami nutowymi. Niestety nie miałam dostępu do kompletnej partytury, co nieco utrudniało pracę. Dzieło to trwające ok. 20 minut posiada bardzo zróżnicowaną fakturę i z pewnością wykonujący je artyści napotkali na wiele trudności wykonawczych. Doktorantka poświęca jednak tym problemom niewiele miejsca, traktując ten element pracy bardzo powierzchownie i dając zaledwie kilka uwag wykonawczych.

Podsumowując: Izabela Wojciechowska tworząc opis swojego dzieła artystycznego wykazała się wiedzą teoretyczną i praktyczną. Przedstawiła nam sylwetkę i twórczość skrzypcową Romana Padlewskiego, dokonała szczegółowej analizy utworów wchodzących w skład dzieła artystycznego i mimo kilku literówek oraz drobnych niezręczności stylistycznych, jak i pomimo dość powierzchownego potraktowania omówienia problemów wykonawczych, stwierdzam, że treść opisu jest zgodna z tematem dysertacji i oceniam go pozytywnie.

Opis dzieła przyjmuję.

Konkluzja

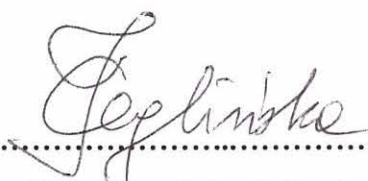
Praca doktorska Pani mgr Izabeli Wojciechowskiej, pod tytułem: „Roman Padlewski - wybitna postać polskiej muzyki XX wieku. Studium twórczości skrzypcowej”, porusza niezwykle interesujący temat, dotyczący zapomnianej postaci skrzypka, pianisty,

kompozytora, dyrygenta, recenzenta muzycznego i wielkiego patrioty, którego bardzo twórcze, ale niezwykle krótkie życie, zostało nagle przerwane tragiczną śmiercią w Powstaniu Warszawskim. Muszę jeszcze raz podkreślić, że Pani mgr Izabela Wojciechowska jest Autorką opracowania wydania *Sonaty i Utworów na skrzypce z fortepianem* przez wydawnictwo *Eufonium*. To jest Jej ogromny wkład w popularyzowanie muzyki Romana Padlewskiego.

Uważam, że praca ta, składająca się z dzieła artystycznego (zapisanego na nośniku elektronicznym – płycie CD) i jego opisu, ma znaczący wpływ zarówno na rozwój dyscypliny artystycznej – instrumentalistyki, reprezentowanej przez Doktorantkę, jak i na całą dziedzinę sztuk muzycznych.

Niniejszym stwierdzam, że Doktorantka wykazała się głęboką wiedzą teoretyczną, a także umiejętnościami prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej, a zatem rozwiązała założone w temacie zagadnienie artystyczne i spełniła bez zastrzeżeń wymagania art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14.03.2003 roku.

Stawiam wniosek o jej przyjęcie.

.....
Prof. dr hab. Izabela Ceglińska